

عنوان مقاله:

ظرفیت های نهاد ولایت فقیه در مواجهه پیشگیرانه با چالش بازگشت پذیری

محل انتشار:

فصلنامه سیاست متعالیه، دوره 11، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

غلامرضا بهروزی لک - استاد، دانشگاه باقرالعلوم (ع)؛ و عضو انجمن مطالعات سیاسی حوزه، قم، ایران

محسن زواری - دانشجوی دکتری، گروه علوم سیاسی، دانشگاه باقرالعلوم (ع)، قم، ایران.

خلاصه مقاله:

یکی از مهم ترین خطرهای پیش روی هر حکومتی، بازگشت پذیری آن حکومت از اهداف، ارزش ها و اصل آن حکومت است. از آنجا که نظام ولایت فقیه مبتنی بر ولایت فقیه است، در این تحقیق به ظرفیت های نهاد ولایت فقیه در مواجهه پیشگیرانه با چالش بازگشت پذیری با روشی توصیفی - تحلیلی از دو جهت پرداخته شده است: یکی از جهت ویژگی ها و صفات ولی فقیه، و دیگری کاربدها و اختیارات ولی فقیه. در قسمت اول ثابت شد از آن جهت که ولایت ولی فقیه در امتداد ولایت خدای متعال و معصومین (ع) است، در این نوع از حکومت، بزرگ ترین ضمانت اجرایی قوانین، همین متشرع بودن مردم و جامعه خواهد بود. چراکه عمل به قوانین را در قالب تکلیف شرعی قلمداد می کنند. از این رو تخلف از قوانین و مقررات و تمرد از اوامر و نواهی حکومت و یا شورش علیه حکومت، به حداقل خود خواهد رسید و جلوی این نوع از چالش ها که به نوبه خود در بازگشت پذیری نظام ولایت فقیه نقش به سزایی دارد را خواهد گرفت. برخورداری نهاد ولایت فقیه از مشروعیت الهی موجب ظرفیت های متعددی از جمله ایجاد مقبولیت و اطاعت پذیری در جامعه اسلامی را به دنبال خواهد داشت که فقدان آنها چالش اساسی در بازگشت پذیری برای هر حکومتی خواهد بود. در قسمت دوم ثابت شد که وظیفه سیاست گذاری کلان، نظارت و حفظ اهداف و ارزش ها برای ولی فقیه، این ظرفیت را ایجاد می کند که با سیاست گذاری صحیح مبتنی بر شریعت، در مسیر تعالی و اهداف نظام اسلامی، رویکرد جامعه را به سمت اهداف اولویت دار هدایت کند و این امر باعث می شود رویکرد جامعه به سمت معضل اولویت دار متمرکز شده و جلوی چالش بازگشت پذیری از این ناحیه را بگیرد. همچنین ثابت شد کاربده نظارت و حفظ اهداف و ارزش ها می تواند به صورت پیشگیرانه جلوی بازگشت پذیری نسبت به مبانی، اهداف، ارزش ها و در نهایت اصل نظام را بگیرد.

کلمات کلیدی:

ولایت فقیه، ولی فقیه، حاکم سیاسی، حاکمیت سیاسی، مشروعیت الهی، نظام اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1967054>

